

BUYRAKNING SOG'LOMLIK DARAJASINI KO'RSATUVCHI TESTLAR

Siyob Abu Ali ibn Sino nomidagi

Jamoat salomatligi texnikumi

AMIROVA LOBAR QODIRJON QIZI

Annotatsiya : Buyrak funktsiyasi testlari buyraklaringiz qanchalik samarali ishlashini o'lchaydi. Ushbu testlarning aksariyati buyraklaringiz qoningizdagи chiqindilarni qanchalik yaxshi tozalashini tekshiradi. Buyrak tekshirushi qon testini, 24 soatlik siydik namunasini yoki ikkalasini ham o'z ichiga olishi mumkin. Siz odatda test natijalarini xuddi shu kuni yoki bir necha kun ichida olasiz.

Abstract: Kidney function tests measure how effectively your kidneys are working. Most of these tests check how well your kidneys are clearing waste from your blood. A kidney test may involve a blood test, a 24-hour urine sample, or both. You usually get the test results the same day or within a few days.

Аннотация: Тесты на функцию почек измеряют, насколько эффективно работают ваши почки. Большинство этих тестов проверяют, насколько хорошо ваши почки очищают кровь от отходов. Тест на почки может включать анализ крови, 24-часовой анализ мочи или оба. Обычно вы получаете результаты теста в тот же день или в течение нескольких дней.

Kirish . Buyrak funktsiyasi testlari buyraklaringiz qanchalik yaxshi ishlashini baholaydigan siydik (siyish) va yoki qon testlari. Sizning buyraklaringiz chiqindilardan xalos bo'lish va tana suyuqliklari va elektrolitlarni muvozanatlash orqali umumiy sog'lig'ingizni qo'llab-quvvatlaydi. Ko'pgina buyrak funktsiyasi testlari sizning glomeruli qanchalik yaxshi ishlashini o'lchaydi. Sizning glomerulilaringiz qoningizni tozalashga yordam beradigan buyrakdagi mayda filtrlardir. Sinovlar glomerulianing qondagi chiqindilarni qanchalik samarali tozalashini o'lchaydi.

Asosiy qism . Buyrak funktsiyasi testlari sizni biroz tashvishga solishi mumkin. Ba'zi odamlar uchun qon olish uchun dam olish qiyin va stakanga siyish va uni

shifokorga topshirish g'alati tuyulishi mumkin. Ammo ular buyraklar salomatligini nazorat qilishda muhim vositadir. Provayderlar bu his-tuyg'ularni tushunishadi va sizni qulay his qilishlari uchun qo'llaridan kelganini qiladilar.

Buyrak funktsiyasi testlarining yana bir nomi - buyrak funktsiyasi testlari.

Sizning buyraklaringiz nima qiladi?

Sizning buyraklaringiz siyidik tizimingizning bir qismidir. Aksariyat odamlarning ikkita buyragi bor. Ular odatda qorin bo'shlig'ining orqa qismida, umurtqa pog'onasining ikkala tomonida qovurg'a ostida o'tirishadi. Ular tanangizga chiqindi mahsulotlarni filtrlashda yordam beradi va ularni siyidik sifatida olib tashlaydi.

Sizning buyraklaringiz ishlab chiqarish uchun ham muhimdir:

- Qon bosimini tartibga soluvchi gormonlar
- Qizil qon hujayralari ishlab chiqarish uchun muhim bo'lgan eritropoetin; qizil qon tanachalari kislorodni tanangiz bo'ylab tashiydi
- Suyak va mushaklar salomatligini saqlaydigan D vitaminini

Nega menga buyraklar faoliyatini tekshirish kerak bo'lishi mumkin?

Qandli diabet yoki yuqori qon bosimi (gipertensiya) kabi ba'zi holatlar buyraklaringiz qanchalik yaxshi ishlashiga ta'sir qiladi. Agar sizda buyraklaringizga ta'sir qiladigan kasallik mavjud bo'lsa, sog'liqni saqlash provayderi holatni va umumiy buyrak sog'lig'ini kuzatishga yordam berish uchun buyrak funktsiyasi testlaridan foydalanishi mumkin. Agar buyrak funktsiyasi test natijalari erta buyrak kasalligini ko'rsatsa, shifokor davolash usullari haqida sizni kuzatib boradi. Ular yuqori qon bosimini boshqarish uchun antihipertenzivlarni buyurishlari mumkin. Shuningdek, ular sizni buyraklaringizga ta'sir qiladigan kasalliklarni tashxislash va davolashga ixtisoslashgan tibbiy yordam ko'rsatuvchi provayderga (nefrolog) yuborishlari mumkin.

Agar test natijalari kutilmagan yoki atipik bo'lsa, provayder kelajakda buyraklar faoliyatini tez-tez tekshirishni buyuradi. Muntazam tekshiruvlar ularga sog'lig'ingizni va har qanday asosiy sharoitlarni kuzatishga yordam beradi.

Tibbiy xizmat ko'rsatuvchi provayderga qachon qo'ng'iroq qilishim kerak?

Agar sizda surunkali buyrak kasalligi bo'lsa yoki CKD xavfi mavjud bo'lsa, quyidagi alomatlardan biri bo'lsa, tibbiy yordam ko'rsatuvchi provayderga qo'ng'iroq qiling:

- Odatdagidan ko'proq siyish
- Qonli siyish
- Ko'pikli siyish
- Haddan tashqari charchoq
- Mushaklarning spazmlari yoki kramplari
- Ko'ngil aynishi yoki qayt qilish
- Nafas qisilishi (nafas qisilishi)
- Ayniqsa qo'llar, oyoqlar yoki to'piqlarda shish

Xulosa. Buyrak funktsiyasi testlari biroz noqulay yoki asabni buzishi mumkin. Ammo ular buyraklar sog'lig'ini tekshirishda va sog'liqni saqlash xodimlariga buyraklaringizga ta'sir qiladigan kasallikkarni tashxislashda yordam berishda samarali vositadir. Qon tekshiruvi paytida siz ozgina chimchilashni his qilasiz. Ammo butun jarayon bir necha daqiqa davom etadi. Siydik testi noinvaziv bo'lib, uni o'z uyingizdan turib qilishingiz mumkin. Agar siz namunangizni provayderga topshirishda o'zingizni noqulay his qilsangiz, avval uni sumkaga solib qo'ysangiz yordam berishi mumkin. Agar sizda biron bir savol yoki xavotir bo'lsa, provayderga xabar bering.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. National Institute of Diabetes and Digestive and Kidney Diseases (U.S.). Chronic Kidney Disease Tests & Diagnosis (<https://www.niddk.nih.gov/health-information/kidney-disease/chronic-kidney-disease-ckd/tests-diagnosis>). Last reviewed 10/2016. Accessed 2/3/2025.
2. National Kidney Foundation (U.S.). Multiple pages accessed for this article (<https://www.kidney.org>). Accessed 2/3/2025.
3. Urology Care Foundation. What Is a Urinalysis (<https://www.urologyhealth.org/urology-a-z/u/urinalysis>)? Accessed 2/3/2025.